

ابراهیم حسن بیگی درباره داستان‌ش با موضوع حضرت علی (ع) می‌گوید:

ترجمه «قدیس» باید در اختیار ادیان دیگر قرار بگیرد

«قدیس» سرنوشت

کتابی خطی-تاریخی

است که در یک

حادثه به کشیش

مسیحی می‌رسد.

این اثر ابراهیم حسن بیگی یک اثر تحلیلی-تاریخی است و در قالب رمان به بررسی شخصیت اجتماعی امام علی (ع) در دوران پنج‌ساله حکومت‌شان می‌پردازد. تحول فکری کشیش در این کتاب خواننده را همراه خود کرده و به شناخت بیشتر مولای متقیان (ع) می‌انجامد. ابراهیم حسن بیگی، نویسنده داستان‌های دینی در گفت‌وگو با قدس به بیان اهداف فرهنگی نگارش این اثر پرداخته است.

نازلی مروت

خبرنگار

۴ کتاب قدیس را با چه انگیزه‌ای نوشتید؟

قدیس بیان تداوم مظلومیت امام علی (ع) در طول تاریخ است، زیرا شناخت کاملی از اندیشه و سیره امیرالمومنین (ع) به عنوان یک الگوی برتر در رفتارهای فرهنگی، اجتماعی، دینی و حکومتی نداریم. این دغدغه همیشگی من بود که چرا حضرت علی (ع) با وجود نهج البلاغه که ما معتقدیم بعد از قرآن، بهترین اثر برای مطالعه است، این اندازه مظلوم و غریب است و شیوه حکومتی علی (ع) مورد توجه قرار نمی‌گیرد. این انگیزه سبب شد تا به این فکر کنم که به جای زندگی‌نامه حضرت، در قالب یک رمان به پنج سال حکومت علی (ع) و شیوه مردم‌داری آن حضرت بپردازم. سه سال به مطالعه کتاب‌هایی درباره سال‌های حکومت علی (ع) به منظور رسیدن به یک طرح داستانی برای نگارش رمان «قدیس» پرداختم.

۴ قدیس کتابی است که تلاش می‌کند علی (ع) را

به عنوان یک شخصیت دست‌یافتنی برای مردم

معرفی کند اما نام کتاب بین علی (ع) و خواننده فاصله

ایجاد می‌کند. چرا این نام را برای کتاب انتخاب کردید؟

نام کتاب به درونمایه و ساختار داستان برمی‌گردد. شخصیت اصلی قدیس یک کشیش مسیحی است و ماجرا در حیطه افکار و اندیشه‌هایش رخ می‌دهد. او می‌خواهد به فراز و فرودهای زندگی علی (ع) دست پیدا کند و امیرمؤمنان را بشناسد. این نگاه قدیس‌واره‌ای که کشیش مسیحی به علی (ع) داشت سبب شد تا نام قدیس را برای رمان انتخاب کنم، زیرا از نگاه مسیحیان شخصیت‌های مذهبی تراز بالا قدیس نامیده می‌شوند. بنابراین از دید شخصیت اصلی داستان، علی (ع) قدیس است و در داستان نیز به آن اشاره می‌شود.

۴ در پروسه‌ای که کشیش مسیحی به مطالعه

شخصیت امام علی (ع) می‌پردازد، می‌تواند فاصله

بین مخاطب و علی (ع) را از بین ببرد؟

حرکت این کشیش سیر و سلوک‌الی... است که با مطالعه زندگی امیرالمؤمنین (ع) آغاز می‌شود و برای دستیابی به حق ادامه می‌یابد. زمانی که نسخه خطی هزارساله به دست کشیش می‌رسد می‌توانست به بعد مادی آن نگاه کند ولی او تصمیم گرفت در این کتاب سیر و درباره شخصیتی که در کتاب خطی به آن پرداخته شده تحقیق و مطالعه کند. او زمانی که در لبنان بوده نام علی (ع) را به عنوان یکی از پیشوایان مسلمانان شنیده و کنجکاو می‌شود تا درباره او بیشتر بداند. شخصیت اصلی داستان یک مسیحی است که در باورهای مذهبی خود انسان صادقی است و بر همین اساس با روای خواب‌گونه‌ای که می‌بیند، تصمیم به مطالعه شخصیت علی (ع) می‌گیرد تا به او نزدیک شود. او در خواب حضرت مسیح را می‌بیند که به او سفارش می‌کند از فرزندی که من به تو می‌دهم، خوب مراقبت کن. او فرزند را همان کتاب تعبیر می‌کند و به نتیجه‌ای که به دنبال آن است دست پیدا می‌کند. کشیش در پایان داستان با وجود ازدست‌دادن

نسخه خطی، از حظ معنوی که با خواندن کتاب به دست آورده، احساس رضایت می‌کند. در طول رمان هم سعی شده وحدت بین ادیان مسیحیت و اسلام به تصویر کشیده شود. این نگاه را در رمان محمد (ص) هم داشتم.

۴ نگاه انسانی به موضوع پذیرش وحدت ادیان

یکی از ویژگی‌های قدیس است. این زمان در تبیین

مسئله گفتمان بین‌الادیانی چه اندازه موفق بوده

است؟

من در قدیس به دنبال همین ماجرا هستم. این کتاب در ایران نوشته شده و نویسنده قطعاً به گفتمان بین‌الادیانی توجه کرده است اما زمانی کارکرد عینی و عملی پیدا می‌کند که کتاب به زبان‌های دیگر ترجمه شود و در اختیار پیروان ادیان دیگر هم قرار بگیرد. ولی متأسفانه بی‌رغبتی نهادهای ارگان‌های مربوط که وظیفه ترجمه و نشر این‌گونه کتاب‌ها را در خارج کشور دارند، موجب شده تا تنها برای مخاطب فارسی‌زبان باقی بماند. چند سال پیش از سوی مجمع تقریب مذاهب اسلامی به عنوان کتاب سال آن مجمع انتخاب شد. همان زمان انتظار داشتم مجمع تقریب که ماهیت وجودی‌اش وحدت است کاری برای این کتاب انجام دهد و تنها توسط سازمان فرهنگ و ارتباطات ترجمه انگلیسی‌اش را خبری از نشر در کشورهای دیگر به من نرسیده است. متأسفانه با این وضعیت بخشی از اندیشه و تفکر ما مسلمانان مهجور باقی می‌ماند.

۴ یکی از ویژگی‌های قدیس این است که به روایت

صرف تاریخی نپرداخته است. آیا استفاده از قالب

داستان برای به تصویر کشیدن زندگی اجتماعی

امام علی (ع) را مؤثرتر از کتاب تاریخی می‌دانید؟

تأثیری که قالب‌های هنری از جمله رمان در معرفی شخصیت‌های تاریخی بر مخاطب می‌گذارند، کتاب‌های تاریخی ندارند. کتاب‌های تاریخی جایگاه خود را دارند. آن کتاب‌ها مبنا و مرجع شناخت برای هنرمندانی هستند که قصد تولید اثر هنری برای یک شخصیت تاریخی-مذهبی دارند اما قالب‌های هنری و رمان می‌تواند حس و تأثیر عمیق‌تری در مخاطب ایجاد کند. ما اگر بتوانیم برای معرفی شخصیت‌های دینی از قالب رمان بیشتر بهره ببریم قطعاً نتایج بهتری خواهیم دید.

۴ آیا روند داستان به گونه‌ای هست که سیر تحول

اندیشه کشیش در قدیس برای خواننده رمان هم

ایجاد شود؟

هدف من ایجاد این تحول در اندیشه خواننده است. یکی از عللی که مخاطب این اثر از خواندن کتاب ابراز رضایت کرده از تحول قهرمان داستان از مطالعه شخصیت علی (ع) ناشی می‌شود. زمانی این اثرگذاری بیشتر می‌شود که داستان به پایان می‌رسد. به نظرم پایان غافلگیرانه‌ای که داستان دارد خواننده را به ابتدای داستان بازمی‌گرداند تا حس خود را دوباره مرور کند.

همه ادیان از سر چشمه تو حید سیراب می‌شوند

ما معتقدیم او یک علی‌شناس واقعی است و مجموعه کتاب پنج‌جلدی او درباره شخصیت مولای متقیان یک نمونه کم‌نظیر درباره امام علی است.

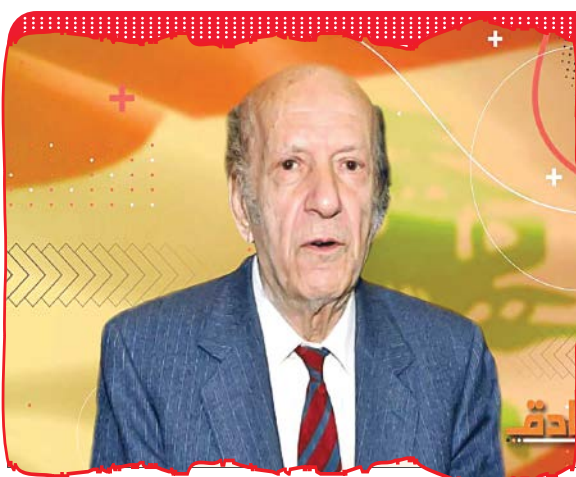
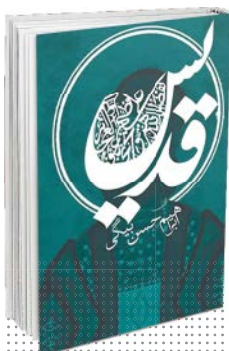
به همین دلیل یکی از شخصیت‌های اصلی رمان بعد از کشیش جورج جرداق است. جورج جرداق به عنوان یک علی‌شناس وارد داستان می‌شود و افکار و اندیشه‌های او به داستان خط می‌دهد. دغدغه من در قدیس این بود که خواننده بداند فاصله‌ای که بین امت ادیان الهی

۴ ممکن است برای خواننده هم این سؤال پیش بیاید

که چرا قهرمان داستان کشیش مسیحی است؟ آیا از

شخصیتی مانند جورج جرداق الهام گرفته‌اید؟

قطعاً انتخاب یک کشیش مسیحی به عنوان قهرمان داستان تعمدی است. من در حین مطالعاتی که برای حضرت داشتم کتاب «علی، صدای عدالت انسانی» جورج جرداق را خواندم و متوجه شدم که جرداق از ۱۳ سالگی شروع به مطالعه شخصیت علی (ع) کرده.

وجود دارد، فاصله کاذبی است و همه ادیان از سرچشمه توحید سیراب می‌شوند. در بخش‌هایی از رمان، کشیش این استدلال را با پسرش در میان می‌گذارد. کشیش در این داستان به این باور می‌رسد که همه ادیان الهی یکی هستند. نگاه داستان وحدت‌آفرین است تا از فرقه‌فرقه‌شدن‌های بی‌مورد پرهیز شود.